

syn til Lønninger omreguleres i Henhold til de Principper, som ere lagte til Grund for denne Lønforhøjelseslov. Statens Skovarbejdere f. Eks., Statens løse Arbejdere under Jernbaneetaten, Postetaten og alle de andre Etater, hvor man har løse Arbejdere — under Jernbaneetaten f. Eks. Snekastningsmændene —, alt dette vil jo stille Krav om at blive reguleret med Hensyn til Lønnen, selv om det endnu er dag-lønnet, og man vil naturligvis kræve, at Lønnen efterhaanden skal afløses af faste Lønninger. Det vil kræve at komme ind under de Principper, her have gjort sig gældende, og det vil have begrundet Krav paa at gennemføre sit Ønske. Men ikke nok dermed. Det er jo lige saadan med alt kommunalt Arbejde, alle Institutioners Arbejde, Dampskibsrederiernes, Sporvejsdriftens og alt, hvad dermed kommer i Lighed, selv om det ikke endnu er kommunalt Arbejde — hvad det naturligvis bliver —, og dernæst alle i kommunale Stillinger ansatte lige fra — jeg ved ikke, hvem jeg skal sætte øverst — Graveren til Sygepasseren eller Natvægteren, alle sammen ville de jo kræve fast Ansættelse, Pensionsret og alt dette, og de ville have Krav paa det, naar Staten med eet Slag gennemfører det for 4 saadanne Etater, som her er Tale om, og derved hæves den hele Funktionarisme til at blive en Overklasse, fordi det private, almindelige Erhvervsliv ikke kan følge med og lønne sine Folk paa samme Maade. Først og fremmest er det Landbruget, først og sidst, kan jeg sige, er det Landbruget, det gaar ud over, thi Landbruget er mindst af alt i Stand til at lønne sine Folk efter disse Regler; jeg støtter mig her ikke alene til den Opfattelse, som er gældende i mine Omgivelser, men kan støtte mig til en Udtalelse, der er falden fra et agtet Medlem af Reformpartiet i Folketinget forleden Dag, som siger, at Landbruget er det daarligst lønnende Erhverv i Danmark, og man maa lægge Mærke til, at denne Udtalelse er falden, efter at Landbruget har haft 2 enestaaende gode Aar, hvad Prisen paa Landbrugsprodukter angaar. Man tænke sig, hvad det vil blive til, hvis vi nu, som vi utvivlsomt gøre, gaa en Nedgangsperiode, en alvorlig Nedgangsperiode, i Møde.

Det er den Misfornøjelse, som jeg ikke kan lukke Øjet for, der vil blive udbredt og blive hørskende i vort Folk ud fra disse Princippers saa pludselige og saa voldsomme Gennemførelse paa denne Lov. Og det er ikke nok dermed. Efter min

Opfattelse har Loven ogsaa en anden og meget stor Mangel, nemlig den, at ved at gøre Statstjenesten til en saa lønnende Gerning for den, der savner al Fordanelse, vil man friste de unge til blot at søge efter det ene Maal at slippe indenfor Statens beskyttende Vinger fremfor at blive Dygtigheder hver i sin Retning, at arbejde de Evner op, som hver især har faaet. Og hvorfor har man gjort det? Jeg ved det ikke. Men vist er det, at man har forladt det gode gamle Princip, at Statens Gerning var anstændig lønnet og sikker, men at den ikke i nogen Henseende konkurrerede med det private Initiativ og det almindelige Erhvervsliv. Det anser jeg for i saa høj Grad farligt, at jeg ikke har kunnet tie stille, men har maattet ud med disse Tanker i sidste Øjeblik. Jeg havde i Gaar en Samtale med et agtet Medlem af Reformpartiet; jeg fremsatte disse Tanker for ham og fandt beslægtede hos ham. Men da han saa sagde til mig: Ja, men Ansvar for denne Lov maa vi være enige om, der er ingen, der har modsat sig den, det staa vi fælles om, sagde jeg til mig selv: Nej, saa maa du tage Ordet, for jeg vil ikke være med i dette Ansvar. Thi dette er et skæbnesvangert radikalt Skridt fremad i Udviklingen, der vil drage eller i alt Fald ikke godt kan undlade at drage megen, alvorlig Misfornøjelse, Utilfredshed og Gæring efter sig i vort Folk, i vort Erhvervsliv, som kunde være sparet og burde være sparet.

Finansministeren (J. C. Christensen): Det ærede Medlem, der nu havde Ordet, ser meget mørkt paa denne Sag. Hvorvidt han talte alene, paa egne Vegne eller paa sit Partis Vegne, blev jeg ikke ganske klar over, men det vil jeg heller ikke lægge nogen særlig afgørende Betydning i i mit Svar til det ærede Medlem. Det ærede Medlem vil fralægge sig Ansvar for denne Sag. Men det forholder sig denne Sag angaaende saaledes, at i Fjor og i Forfjor, men navnlig i Fjor, blev der fra alle Sider paa Rigsdagen ikke en, men flere Gange udtalt, at der burde gøres ikke saa ganske lidt for at forbedre Tjenestemændenes Løn. Der blev fra alle Partier og ikke mindst fra Højre i Folketinget stærkt anket over, at Ministeriet ikke havde gjort noget for at forbedre Lønningsforholdene. Der henvistes til de dyre Tider; der blev talt om et særligt Tillæg. Da Ministeriet afviste det og sagde, at vi maatte til en grundig Undersøgelse og Overvejelse, blev der straks talt om, at